

Fra Bageri til Supermarked i Vindinge - Købmandshjørnets historie

I mere end 150 år har vindingerne kunnet handle i butik ved gadekæret over for den gamle skole fra 1857 – først bagervarer, senere et større og større udvalg af dagligvarer. Meget tyder imidlertid på, at det snart er slut på det gamle sted, og da vores dygtige købmand siden 2007, Michael Møller, fylder 50 i år (2018), er der en dobbelt anledning til at fortælle om stedet.

INDLEDNING

I folketællingen 1834 forekommer i Vindinge en ”inderste”, altså en person, som boede til leje på en gård, som ”lever af handel”. Der var i landsbyerne et marked – ikke mindst blandt kvinder og børn - for alskens tingeltangel, som kræmmere søgte at udnytte. Ved folketællingen 1845 nævnes i Vindinge en ”landkræmmer”, en omvandrende kræmmer, der havde bevilling til at sælge ”kramvarer” til bønderne i modsætning til de ulovlige ”bissekræmmere”. Varesortimentet var typisk småting, som kunne bæres i en kasse eller køres på en lille vogn: lommeørklæder, sæbe, parfumer, kamme, børster, nåle, tråde, smålegetøj og uægte smykker. Reglerne for denne handel blev diskuteret heftigt 1838 i stænderforsamlingen i Roskilde, og købstæderne vogtede nidkært over deres købmandsprivilegier. Tilsvarende vogtede by-håndværkerne over deres erhverv, og kun få håndværkere som smede, skomagere, skræddere og vævere fik lov at arbejde i landsbyerne og kun for at dække det lokale behov.

INDHOLD:

1. Brød på landet i 1800-tallet
2. Peter Frederik Hagen
3. Den første bager i Vindinge 1865-76, Peter Frederik Hagen
4. Den næste bager 1876-95, Rasmus Hansen
5. Den sidste bager 1895-1929, Sofus Jørgensen
6. Sofus og Sofie Bager 1907-29
7. Nye tider på vej
8. Bageriet og Brødfabrikken
9. Sofie Bager 1929-45
10. Johannes og Doris Jensen 1947-90
11. Hans Erling og Gerda Nielsen 1990-2007
12. Michael Møller 2007 -

1. Brød på landet i 1800-tallet

Bagerhåndværket var ikke et af de håndværk, som var tilladt i landsbyerne før 1857. Behovet var heller ikke stort, næsten alle havde egen ovn og eget brødkorn, kun de fattigste uden korn og ovn havde brug for at kunne købe brød, hvis de ellers havde råd. Bagerfaget var et købstadshåndværk, der som alle håndværk styredes af lavene. Men i 1857 blev forholdene liberaliseret af en ny næringslov, som trådte i kraft de følgende år og åbnede for, at bagere slog sig ned i landsbyerne.

2. Peter Frederik Hagen (1823-1900)

Peter Frederik Hagen blev født den 10. dec. 1823 i Holbæk som søn af bager Hans Wilhelm Hagen og Karen Cathrine Rasmusdatter. Den 27. jan. 1851 løste han borgerskab som bagermester i Holbæk, hvor han sandsynligvis videreførte faderens forretning. Den 28. juni 1854 blev han gift i Skt. Nikolaj Kirke i Holbæk med Juliane Regine Hansen (f. i Nakskov den 7. feb. 1830). De fik i alt 11 børn, hvoraf de færreste nåede voksenalderen. Den 22. dec. 1854 fik de deres første barn, Fritz Vilhelm, som døde allerede den 4. sep. 1855. Endnu mens de boede i Holbæk fik de den 11. maj 1856 Carl Fritz Vilhelm, den 3. okt. 1857 Cathrine Elisabeth og den 28. dec. 1858 Fritz Lauritz.

Derefter brød de op fra Holbæk. Bagermester Schumann annoncerede den 26. okt. 1859, at han nu fortsatte Hagens bageri, og Hagen tog forskud på den nye næringslov og nedsatte sig som bager i Himmelev. Præcist hvornår ved vi ikke, hans kone var højgravid og nedkom i København den 31. jan. 1860 med datteren Anna Emilie Hagen, som blev døbt i Trinitatis Kirke den 28. mar. 1860. De følgende år boede og arbejdede Hagen i Himmelev, hvor barn nr. 6 og 7 blev født: Laura Caroline den 2. apr. 1863 og Carl Edvard den 31. dec. 1864. Af en eller anden grund blev den sidste først døbt i Himmelev kirke den 2. apr. 1865. Til gengæld blev han som den eneste uddannet bager som sin far.

3. Den første bager i Vindinge 1865-76, Peter Frederik Hagen

Hagen rykkede endnu engang teltpælene op og flyttede til Vindinge omkring 1865. Han indrettede bageri på en parcel, matr.nr. 13b, af den nyligt udflyttede Mørkegårds/Vindinge Søndergårds toft. Gårdens gamle stuehus blev først i 1982 erstattet af den nuværende præstebolig.

Vindingeårene blev én lang række af begravelser. Allerede den 22. maj 1865 måtte Hagen og Juliane begrave den knap 9-årige Carl Fritz Vilhelm i Vindinge Kirke. I Vindinge fødtes parrets sidste 4 børn: Christiane Regine den 31. maj 1867, tvillingerne Mathilde Emilie og Christian Frederik den 14. aug. 1868 – hjemmedøbt den 16., døde den 27. og begravet i Vindinge kirke den 30. samme måned – og endelig Gustav Albert den 4. maj 1870, død den 11. marts 1872.

Ved folketællingen i begyndelsen af 1870 ventede den 40-årige Juliane Regine – kaldt Julie Hagen - stadig Gustav Albert. Sammen med sin 46-årige bagermand havde hun i

”bageriet” en børneflokk på 6: Cathrine Elisabeth (kaldt Elisabeth Katrine) på 12 år, Fritz Lauritz på 11, Anna Emilie på 10, Laura Caroline på 6, Carl Edvard på 5 og Christiane Regine på 2 år. – De to ældste nåede af blive konfirmeret af pastor Kruse i Reerslev kirke.

Den 16. nov. 1875 døde ”bager Hagens hustru, Julie Hagen, født Hansen” og blev begravet fra den helt nye Vindinge kirke. Efter 10 år med 5 begravelser flyttede Hagen i 1876 fra Vindinge til København og etablerede sig som bisquit- og sukkervarefabrikant. Den 4. aug. 1882 giftede den 58-årige bager sig 2. gang med den jævnaldrende Sofie Kirstine Louise Bock.

Bager Hagen døde i København den 15. juni 1900 – efter at have mistet yderligere Anna Emilie som 17-årig, bagersønnen Carl Edvard som 20-årig, og Christiane Emilie som 17-årig.

4. Den næste bager 1876-1895, Rasmus Hansen

Afløseren på bageriet hed Rasmus Hansen, enkemand midt i 40erne, født i Borsholm, en lille landsby i Hornbæk sogn. Hvordan han kom til Vindinge, ved vi ikke, men den efterhånden købestærke befolkning på ”Heden” mellem København, Køge og Roskilde, kan nok have trukket. Det lille købmandshus ved kærret er opført i 1877 (BBR-oplysning) og må være bygget af Rasmus Hansen.

Ved folketællingen 1880 var han 51 og havde bageriet sammen med sine sønner, den 33-årige Jul Vilhelm Frederik, gift med den 24-årige Ane Constance Nielsen fra Læsø og den 18-årige Hans Andreas. Der var tilsyneladende god gang i forretningen.

10 år senere, i 1890, drev den da 62-årige Rasmus Hansen stadig bageriet, nu sammen med sin yngste søn, den 28-årige Andreas, bagersvend og gift med den 27-årige Maren, der som ”bestyrerinde” må have stået i bagerbutikken. Det unge par havde en lille datter på 2 år, og bageriet husede også en 21-årig ”møllersvend”. Bageren har selv malet sit korn, Vindinge Mølle blev først bygget 1893.

5. Den sidste bager 1895-1929, Sofus Jørgensen

Bagermester Jørgensen, snart kendt som Sofus Bager, kom til Vindinge fra Frederiksberg. Han var smedesøn, født den 7.8.1864 i København, blev gift med Petrea Gyrithe i 1893 og fik sin første forretning på Frederiksberg, hvor deres første barn Peter Edvard blev født 1894.

I 1895 flyttede han med hele familien til Bageriet i Vindinge, hvor hans husstand i 1901 bestod af endnu et barn, Otto Åge Sædder, født i Vindinge i 1899, en livrentenydende slægtning og 70-årig enke, Ida Charlotte Larsen, endnu en slægtning, Thora Bernhardine Larsen på 40, som hjalp til i bagerbutikken, og stuepigen Stine Larsen på 18 – det kunne se ud, som om Sofus Bager ernærede det meste af sin kones familie. Endelig havde han en mandlig medhjælp i butikken, Kristian Petersen på 20 år.

Den 2.9.1904 døde Sofus Bagers første kone, så han ved folketællingen 1906 optræder som enkemand med de to sønner på 12 og 6 år. Ida Charlotte Larsen er nu 75 og på ”alderdomshjælp”, mens Thora Bernhardine optræder som ”ugift slægtning”.

6. Sofus og Sofie Bager 1907-29

Den 22.10.1907 giftede den 43-årige Sofus (Peder Jørgensen) Bager sig igen, denne gang med en 29-årig vindingepige, Sofie Christine Christensen af Vindinge Mark, datter af gårdejer Christian Peder Christensen og Karen Olsdatter på herredsfogedlodderne matr.nr. 2c & 2d vest for Skelgården. Gården fik senere navnet "Abildgård". På det tidspunkt var der stadig kun bageri i huset med den høje bageriskorsten.

Ved folketællingen 1911 havde de kun Sofus' yngste, 12-årige søn af første ægteskab boende. Her benævnes Sofie "lærerinde". Hun stod i en årrække for skolens håndarbejdsundervisning, og hun optræder på et skolebillede fra o. 1918 sammen med skolebørnene, lærer Larsen og andenlærer Christiansen. I Larsens tid blev der afholdt eksamensfester i den nye skole, og i "sognerådstuen" mellem de to klasselokaler indrettede Sofus Bager et lille udsalg af slik, kager og sodavand. En slikkepind kostede 10 øre. Her kunne Sofie så hilse på sine elever. Da hun blev gammel nok, overtog Sofies datter Ida undervisningen. Senere igen blev den overtaget af Dora Nielsen fra Sandvejen, indtil skolen med Ellen Nielsen i 1936 fik en kvindelig andenlærer, som kunne stå for klassernes egentlige håndarbejdstimer.

Ved folketællingen 1916 havde 52-årige Sofus og 38-årige Sofie den nævnte datter Ida på 5 år og sønnen Kristian på 1 år. Og så var den nu 56-årige Thora Larsen fra Sofus' første kones familie vendt tilbage.

*Foto fra 1930erne af
bagerbutikken fra 1877.
Det er lykkedes fotografen
at få Ved Kirken 3, møllen,
bagerskorstenen og kirken
med på billedet.
I 1940erne blev huset stærkt
ombygget af Johannes og
Doris Jensen.*

7. Nye tider på vej

Det lille udsalg ved eksamensfesterne varslede, at nye tider var på vej med gradvis udvidelse af bagerbutikkens varesortiment i konkurrence med den lokale brugs. Først i 1920 ophævedes det læbælte omkring købstæderne, som skulle beskytte deres handlende. Men de medlemsejede brugsforeninger faldt ikke ind under bestemmelserne, så de myldrede frem, og Vindinge fik sin brugsforening i 1891. Dengang var der ifølge lærer Niensens 50-årsjubilmsskrift intet "udsalgssted" i Vindinge. "Her var en smule privat ulovligt udsalg hos Johanne Per Skrædders, som hun kaldtes. Hun handlede med hvedebrød, som hun købte i Roskilde. Samtidig

hjemførte hun forskellige småting som fx tændstikker og skråtobak, som hun så solgte”. Hun var sandsynligvis Johanne Hansen, der på det tidspunkt var omkring 70 år, men havde været enke efter Peder Hansen Skrædder siden 1870'erne. Hun boede alene i sit hus, men har nok haft svært ved at leve af at være ”husejerinde”. Men indtil 1920 var brugsen altså alene på banen.

Sofus Jørgensen var med ved oprettelsen af Vindinge Vandværk i 1897. De 32 medlemmer var jordbrugere, og der betaltes efter hartkornet. Eneste undtagelse var Sofus Bager, som blev takseret på linje med de mindste husmænd med jord. Da man i 1923 forberedte opsætningen af elektriske lamper i byen, var bager Jørgensen en af 3 der tog til orde mod et forslag om, at byen betalte anlægget og udflytterne kun deltog i betalingen af forbruget. Forslaget blev nedstemt med stort flertal.

Den 15. april 1929 døde Sofus Jørgensen, 64 år gammel. 3 år tidligere, den 22. januar 1926, havde 300 medlemmer i forsamlingshuset fejret indvielsen af den nye brugsforeningsbygning på Kærvej 3 med proprietær Brochsgaard som formand og hovedtaler. Brugsen var stadig helt dominerende som dagligvarebutik.

8. Bageriet og brødfabrikken

Mens forgængerer, bagemester Rasmus Hansen, var byens bager, kom der en konkurrent lidt uden for byen (Tingvej 45), ”Vindinge Dampmølles Bageri”. Vi ved ikke, hvordan forholdet var mellem de to, men også her var Vindinge Bageri lillebror. Da bagemester Peter Christiansen i 1901 overtog Dampmøllebageriet, omfattede købet bl.a. 4 heste med 7 seler, 2 brødvogne, en charabanc, en arbejdsfjedervogn, 2 kaner og ”folkesenge med tilbehør”. I folketællingerne optræder adskillige brødkuske i Vindinge.

Forklaringen på sameksistensen ligger nok i arbejdsdelingen. En større modernisering af brødfabrikken midt i 1920'erne har styrket brødproduktionen for et større marked som konsekvens af, at de private landhusholdninger holdt op med at bage alt brød selv. I 1930'erne solgte Sofie Bager ”fint brød”, øl og snaps mm. Peter Christiansen døde 1938, og 1943 solgte hans enke ”den mig tilhørende ejendom, Vindinge Brødfabrik kaldet” til sin søn.

Sofie Bagers købmandsbutik 1938 set fra forhaven til den gamle skole.

Endnu med bagerskorsten og den gamle sidebygning.

Bemærk, der dengang ikke var indgang i gavlen.

Drengen på den trehjulede er Villy Jensen.

9. Sofie Bager 1929-45

Efter Sofus Bagers død drev Sofie forretningen videre på de samme 16 m² butiksareal i sydenden af huset med indgang midt i vest-facaden. Som før blev alt vejet ud i poser – sådan var det også i brugsen – den brune sæbe stod i store spande og spegesilden i tønder.

Ved folketællingen 1930 kaldtes den 52-årige enke ”viktualiehandler”, altså handlende med levnedsmidler, typisk flæsk, smør og æg. Hun havde da sin 18-årige datter, Ida, som ”medhjælper i huset” og sin 82-årige ”formuende” mor, gårdmandsenken Karen Christensen, boende hos sig.

I 1940 boede Sofie alene sammen med den 25-årige søn Kristian, som var ”landarbejder”. Selv kaldtes hus ”detailhandler”, der drev ”købmandshandel”.

Ældre folk kan huske, de er blevet betjent af ”den søde Sofie”, og ind imellem også af hendes børn.

10. Johannes og Doris Jensen 1947-90

Johannes og Doris var først i 30erne, da de i 1947 overtog købmandsbutikken ved gadekæret. Den var just ikke nogen blomstrende forretning, den stod, som den havde stået i 1930erne. Besættelsestiden 1940-45 med varerationeringer og priskontrol havde ikke gjort livet lettere for de handlende. Sofie var død kort efter befrielsen, så i realiteten havde forretningen ligget stille et par år. Varelageret bestod mest af barberblade, vognsmørelse og en sæk havregryn, det hele sat til o. 1500 kroner. De få hylder i den 16 m² store butik var stort set tomme.

Til befolkningens og de handlendes store frustration så regeringerne sig nødsaget til at bevare rationeringerne og priskontrollen mange år endnu, og der gik faktisk en halv snes år, inden der rigtig kom gang i hjulene igen.

Men Johannes og Doris gik på med krum hals og bragte gennem mere end en menneskealder forretningen frem til

sin supermarkedstatus. Butikken, som Doris passede, fik nye hylder og ny disk og indgang i gavlen, mens Johannes i starten var vognmand og passede sin osterute til Tune, Karlslunde, Havdrup, Viby m.fl. byer. Han kørte også ud og hentede æg, hans

Johannes Jensens købmandsbutik 1952 ved det vandfyldte gadekær. Bagest ses Mørkegård/Søndergårds gamle stuehus (i dag præstebolig). Forrest til venstre tømrer Thorkild Jensens hus, til højre den gamle staldlænge til skolen.

efterfølger fandt på loftet en gammel æggekasse til 30 æg med et lille mærke med navnet "Johs. Jensen, Vindinge".

Købmandsbutikken i 1950'erne, "Folkevognen"s storhedstid.

Da Ejler Iversen i 1956 stoppede på sit smedeværksted på Tingvej, overtog han i stedet DSB's vognmandsforretning, i starten sammen med Johannes Jensen.

I den stadige strøm af udvidelser var måske den selvstændige bygning på 162 m² fra 1960'erne den vigtigste og en markering af, hvem af byens handlende, der skulle overleve.

I forvejen var Marie og Poul Jeppesens brødudsalg i "Centrum" med brød fra bageren i Tune og med café og billard for længst væk, og det samme var mejeriets mælkeudsalg på Kærvej.

Johannes Jensen i butikken i 1970'erne med "salgsassistent" Marie Sørensen

Johannes og Doris Jensen i "privaten".

I løbet af få år forsvandt i 1970'erne slagteren i "Huset" ved kirken, grønthandleren i Smedestræde og Brugsen på Kærvej; efter kommunal-reformen 1970 fik alle gader og stræder på landet egne vejnavne, og købmanden boede nu på Tingvej 14.

Johannes var en periode i bestyrelserne for forsamlingshuset og for vandværket. Det sidste kom til at spille en vigtig rolle ved de 3 store udstykninger før og efter 1970 (Merringgård, Mørbjerggård og Lønbjerggård), og et meget vigtigt bestyrelsesmøde blev den 9. december

1963 afholdt hos købmanden. Man havde inviteret en repræsentant for Foreningen af Vandværker på Sjælland, formanden for vandværket i Tune, sognerådsformand Poul Jeppesen og smedemester Dahl Jakobsen. Lidt hasarderet lovede man sognerådsformanden vand til de planlagte udstykninger på trods af, at man allerede havde overskredet den tildelte kvote. Det endte godt, men først i 1991!

Men der var trods alt god grund til at fejre købmandsparrets 25-årsjubilæum i 1972, da man endnu kunne sige: "Velkommen i gården".

Da Roskilde Tidende under sin Vindinge-serie i september 1982 nåede til købmandsbutikken, havde den 8 beskæftigede, herunder to døtre, en svigerdatter og et barnebarn. Alle 8 børnebørn har på et eller andet tidspunkt været med i butikken. Karakteren af familieføretagende har utvivlsomt gjort det muligt at udholde de mange, lange arbejdsdage, ofte fra 7 til 19. "Det har altid været svært. Det har tiden ikke ændret", citeres Johannes for at have sagt. Med de mange andre indkøbsmuligheder især i Roskilde, var betingelserne, at butikken stort set skulle have alt på hylderne – man gider ikke gå forgæves – kvaliteten skulle være i orden, og priserne skulle være konkurrencedygtige. Men købmandsparret tilhørte ikke en forkælet generation. I 1984 lå deres seneste udlandsferie tilbage i 1976. Den lille have ned mod gadekæret blev dog i friweekender afløst af sommerhuset i Havnsø.

11. Hans Erling og Gerda Nielsen 1990-2007

I 1989 døde Johannes Jensen, og den 5.3.1990 overdrog Doris den noget nedslidte købmandsforretning til nye kræfter, Hans Erling og Gerda Nielsen - endnu et købmandspar. Han var født på Tuse Næs ved Holbæk i 1945 og uddannet i Brugsen i Hagested. De havde den 1. august 1989 afhændet deres købmandsbutik på Fælledvej i Roskilde, hvor der manglede udvidelsesmuligheder. Hans Erling nåede at arbejde nogle måneder som "kolonialengros-mand" på Grønttorvet i København, da de så, at Spar-Vindinge var sat til salg. De kendte ingen i byen, men så mulighederne i forretningen.

Gerda og Hans Erling Nielsen 1990 foran deres nyerhvervede Spar-butik.

"Jeg må være født købmand", udtalte Hans Erling den 31.3.1990 til Roskilde Tidende. Han ville satse på ferskvarer som frugt og grønt, pålæg og fersk kød og den traditionelle gode service. Efterhånden kom der også økologiske varer på hylderne. Heller ikke Hans Erling veg tilbage for arbejdsdage på 12 timer! Godt 2 år senere, den 4.4.1992, kunne Roskilde Tidende fortælle, at der den 1. juni 1992 åbnedes "en såkaldt postbutik" hos købmand Hans E. Nielsen, Tingvej 14. Gennem et lille års tid havde byen været i oprør over, at postvæsenet

planlagde at nedlægge den lille postekspedition i østenden af Ved Kirken 7. Protesterne gjorde indtryk, der blev fundet en løsning – som, understregedes det, ikke ville få afsmittende virkning på beslutningen om at lukke postekspeditionerne på Sct. Jørgensbjerg og Kongebakken!

Så Købmandshjørnet var fortsat det sted man mødtes – selv om der naturligvis efterhånden var mange af dem man mødte, man ikke kendte med så mange tilflyttere! Også den lille flok, som mødtes i sol og regn bag parkeringspladsen ud mod kærret, kunne fortsætte snakken om stort og småt. Og gadekæret lå der som i gamle dage, ”Kløkko-pølen”, som det blev kaldt engang, måske på grund af de kvækkende frøer. Men kærrets eksistens var truet, vandtilstrømningen svigtede, og det blev mere og mere tilgroet. ”Folkets røst” havde tidligere krævet det fyldt op og asfalteret til parkeringsplads.

Købmandsbutikken 1995, da der endnu var gård bag gitteret og ”fri” parkering.

Udvidelserne fortsatte. I 1995 kom det store vindfang til blomster. Butikken havde da længe været en del af den Dagrofa-drevne Spar-kæde, som i 2008 omfattede 224 butikker med et gennemsnitsbutiksareal på 301m².

Den 1.5.2004 ansatte Hans Erling, som han blev kaldt til daglig, ”vindingedrengen” Michael Møller som sin højre hånd i forbindelse med et veltilrettelagt generationsskifte. Samme år byggede de endnu en tilbygning, som inddrog resten af gårdspladsen. Planen var, at Michael efter 3 år skulle overtage forretningen, der nu var på 220 m².

12. Michael Møller 2007 -

For Michael var det en drengedrøm, der gik i opfyldelse. Allerede som teenager startede han som servicemedarbejder i det daværende Schou-Epa ved Hestetorvet, hvor han senere fik tilbudt en læreplads. Og drømmen realiseredes så den 1. maj 2007. I et afskedsinterview ved Anne Mie Lomholt udtalte Hans Erling, at det var fantastisk for Michael at overtage en butik, han kendte ud og ind ”du kan alt, du ved alt, det må være pragtfuldt”.

Vindinge fik ikke denne gang et nyt købmandspar – ”købmandskonen” er laborant og arbejder i København – men en slags familieføretagende er der dog tale om med svogeren Allan som medarbejder, sønnen Andreas i en læreplads og sønnen Daniel som ungarbejder. Michael bor i byen, men ikke i det gamle stuehus.

Fra begyndelsen havde Michael visioner om fortsatte og større udvidelser. I første omgang blev der flyttet rundt på afdelingerne. Omsætningen pr. m² var tilstrækkelig til at kalde forretningen Spar-købmand, men ikke butiksarealet, og siden 2013 har forretningen nu heddet "Min Købmand". I starten handlede det ikke om at flytte butikken – arealet på Trekanten, som længe havde ligget klar til et butiksområde, kunne risikere at skulle i udbud og ende hos en kæde, som ingen gerne så som konkurrent til "vores købmand". Så Michael landede på et ønske om at måtte udvide på stedet til 700 m² på bekostning af en del af, men ikke hele gadekæret. Men finanskrisen og den usikkerhed den medførte i årene efter manede til forsigtighed, og udvidelsen blev på skitseplanet.

I kommuneplanlægningen omkring 2009 var byens udbygningsmuligheder især knyttet til bevarelsen af skolen med 2 spor. Men tilflytningen satte selvfølgelig dagligvareforsyningen yderligere under pres. Som årene gik befæstede købmanden sin position som et af byens omdrejningspunkter – et særsyn i dag, hvor antallet af små, selvstændige købmænd er forsvindende lille. Midlerne er: åbningstiderne 7-20 hver dag året rundt, god service, også omkring post- og pakkeafhentning, fornuftige priser, godt morgenbrød og i det hele taget et efter omstændighederne imponerende vareudbud – jeg glæder mig hver sommer over at kunne købe Retsnavin her, den er næsten helt udgået andre steder. Det kræver mandskab, forretningen beskæftiger normalt 7 fuldtidsansatte og 12-15 unge mennesker.

Som storsponsor for byens mange foreninger og begivenheder spiller købmanden en vigtig rolle for byens trivsel, og det er alt sammen medvirkende til, at vindingerne trofast støtter op om deres købmand.

Det er registreret af kommunen, som har vist sig samarbejdsvillig, så en udflytning til Trekantområdet med udbygning og modernisering skulle kunne gennemføres inden for en overskuelig tid. Den 16. august 2018 besluttede et enigt Plan- og Teknikudvalg at igangsætte lokalplan 658 for en dagligvarebutik på i alt 1200 m² på den tidligere hestefold syd for daginstitutionen "Hjortkær". Lokalplanen skal også omfatte resten af Trekanten og "Den gamle Købmandsgård". Dermed kan Michael så forhåbentlig realisere sine planer om et Spar-supermarked til 15-20 millioner.

Helge Land Hansen
Vindinge Lokalhistoriske Forening
December 2018